

Handläggare
Jonas Zackrisson
Telefon: 08 - 508 25 169**Till**
Socialnämnden 2019-02-19

Redovisning lex Sarah 2018

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden beslutar att godkänna redovisningen.

Lena Lundström Stoltz
FörvaltningschefJenny Swärd
AvdelningschefLisa Cadenius
Avdelningschef

Sammanfattning

Med lex Sarah avses en skyldighet för en verksamhet att rapportera, utreda och åtgärda när det finns misstanke om eller påtaglig risk för missförhållanden. Syftet med lex Sarah är att utreda och åtgärda brister i den egna verksamheten för att på så sätt stärka verksamhetens kvalitet. Förvaltningen har under år 2018 mottagit 15 rapporter om misstänkta missförhållanden enligt lex Sarah. Av de inkomna rapporterna har sex händelser efter utredning bedömts utgöra missförhållanden inom ramen för lex Sarah. Av dessa sex missförhållanden har ett bedömts utgöra ett allvarligt missförhållande och anmälts för vidare hantering hos IVO. De missförhållanden som har uppmärksamats och rapporterats till förvaltningen härstammar huvudsakligen från avvikelser kring rutiner, riktlinjer eller arbetssätt.

Bakgrund

Som del av ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete ingår att på årsbasis redovisa förvaltningens arbete med lex Sarah. Med lex Sarah avses de regler om vissa skyldigheter för anställda att rapportera och för dem som bedriver verksamhet att åtgärda när det gäller missförhållanden och påtagliga risker för missförhållanden i verksamheten. I Stockholms stad är det de nämnder som handlägger

eller utför någon form av verksamhet enligt Socialtjänstlagen (SoL) eller Lagen om särskilt stöd till vissa funktionshindrade (LSS) som omfattas av dessa bestämmelser. Socialnämnden har delegerat beslutsfattande i lex Sarah-ärenden till avdelningschef vid socialtjänstavdelningen, respektive avdelningen för nyanlända. Socialnämndens individutskott tar del av samtliga ärenden och handlingar som rör lex Sarah-ärendena.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialtjänstavdelningen respektive avdelningen för nyanlända och behandlats i förvaltningsgrupp 2019-02-13, samt funktionshindersrådet 2019-02-14.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen bedömer att det inte är relevant att genomföra någon jämställdhetsanalys i detta ärende. Syftet med lex Sarah är att stärka verksamheterna i deras kvalitetsarbete genom att granska identifierade brister och systemfel, oberoende av den drabbade individens kön.

Ärendet

En genomgång har gjorts av samtliga inkomna lex Sarah-rapporter, information, utredningar och beslut under år 2018.

Inkomna lex Sarah-rapporter och information

Förvaltningen har under år 2018 mottagit 15 rapporter om misstänkta missförhållanden enligt lex Sarah.

Tabell 1: Antal inkomna rapporter per verksamhetsområde

Barn & ungdom	2
Ekonomiskt bistånd	1
Funktionsnedsättning	6
Kvinnojoursverksamhet ¹	1
Socialpsykiatri	1
Vuxen/missbruk	4
Totalt	15

Antalet inkomna rapporter är oförändrat jämfört med år 2017 och den vanligaste rapporteringsorsaken är brister i fysisk miljö. Under år 2017 var den vanligaste rapporteringsorsaken brister i utförandet av insatser.

Inkomna rapporter kategoriseras utifrån åtta kategorier, beroende på vad som rapporteras. Missförhållanden enligt lex Sarah är ofta

komplexa och kan härledas till flera kategorier, men i denna redovisning tas enbart hänsyn till huvudsaklig kategorisering.

Tabell 2: Antal och typ av missförhållande som rapporterats

	BoU	Ek. B.	FH	Kv. Jour	Vux	Totalt:
Brister i bemötande					1	1
Brister i miljö, utrustning, teknik	1		5			6
Brister i rättsäkerhet		1			2	3
Brister i utförande av insats	1		1	1	2	5
Ekonomiska övergrepp						0
Fysiska övergrepp						0
Psykiska övergrepp						0
Sexuella övergrepp						0
Övrigt						0
Totalt:	2	1	6	1	5	15

Inkomna rapporter som ej avser missförhållanden

När en rapport om ett missförhållande eller en påtaglig risk för sådant tas emot, görs i första skedet en bedömning om det rapporterade avser ett missförhållande enligt lex Sarah. Bedömning görs av ansvarig lex Sarah-utredare inom socialtjänstavdelningens stab utifrån rådande bestämmelser och riktlinjer för lex Sarah. I de fall bedömning görs att det rapporterade inte avser ett missförhållande inom ramen för lex Sarah, tas ett ställningstagande att inte inleda utredning. Ställningstagandet fattas av avdelningschef och dokumenteras på rapporten. Huvudsakligen rör det sig istället om kvalitetsavvikelser där det inte finns någon direkt konsekvens för den enskilde. Under år 2018 togs ställningstaganden att inte inleda utredning för fyra inkomna lex Sarah-rapporter.

Tabell 3: Antal ställningstaganden att ej inleda utredning

Barn & ungdom	
Ekonomiskt bistånd	
Funktionsnedsättning	4
Kvinnojoursverksamhet	
Socialpsykiatri	
Vuxen/missbruk	
Totalt	4

Utredningar som ej avser missförhållanden

När en utredning om ett missförhållande färdigställts fattas ett beslut om huruvida det rapporterade utgör ett missförhållande eller inte. I sammanlagt fem av de utredningar som genomfördes under år 2018 fattades beslut att det rapporterade ej utgjorde något missförhållande eller påtaglig risk för sådant.

Tabell 4: Antal utredningar som ej avser missförhållanden

Barn & ungdom	2
Ekonomiskt bistånd	1
Funktionsnedsättning	
Kvinnojoursverksamhet	1
Socialpsykiatri	
Vuxen/missbruk	1
Totalt	5

Missförhållanden

Inkomna rapporter som bedöms avse missförhållanden enligt lex Sarah fördelas till en lex Sarah-ansvarig som utreder och kartlägger händelseförloppet. Av de rapporter som inkommit under år 2018 avser sammanlagt sex utredningar missförhållanden enligt lex Sarah.

Tabell 5: Antal utredningar som avser missförhållanden

Barn & ungdom	
Ekonomiskt bistånd	
Funktionsnedsättning	2
Kvinnojoursverksamhet	
Socialpsykiatri	1
Vuxen/missbruk	3
Totalt	6

Tabell 6: Antal och typ av fastslagna missförhållanden

	BoU	Ek. B.	FH	Kv. Jour	Vux	Totalt:
Brister i bemötande					1	1
Brister i miljö, utrustning, teknik			2			2
Brister i rättsäkerhet					3	3
Brister i utförande av insats						0
Ekonomiska övergrepp						0
Fysiska övergrepp						0
Psykiska övergrepp						0
Sexuella övergrepp						0
Övrigt						0
Totalt:	0	0	2	0	4	6

Allvarliga missförhållanden

Av bestämmelserna för lex Sarah framgår att missförhållanden som bedöms som allvarliga ska anmälas till Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO). För att ett missförhållande ska bedömas som allvarligt ska den inträffade händelsen medföra allvarliga hot mot eller konsekvenser för den enskildes liv, hälsa, eller säkerhet. Av de fastslagna missförhållanden som utretts under år 2018 har en rapporterad händelse bedömts utgöra ett allvarligt missförhållande.

Den aktuella händelsen avser ett ärende vid Enheten för Hemlösa där brister i dokumentationsförfarandet har föranlett frågor kring rättssäkerhet i ärendehandläggningen. Lex Sarah-anmälan ligger nu för vidare hantering hos IVO.

Åtgärder

Lex Sarah är en del av det systematiska kvalitetsarbetet som bedrivs inom all socialtjänst. Syftet är att identifiera och avhjälpa brister för att motverka att de missförhållanden eller risker för sådana som uppmärksammas uppstår igen. Vid rapportering av ett missförhållande ska verksamheten uppge vilka åtgärder som vidtagits, dels för att avhjälpa missförhållandet och dels för att motverka att liknande missförhållanden uppstår igen. De missförhållanden som uppmärksammas och rapporteras till förvaltningen härstammar huvudsakligen från avvikelser kring rutiner, riktlinjer eller arbetssätt. Följaktligen är således de vanligaste åtgärderna översyner av dessa och riktade kunskapsinsatser. I samtliga av de lex Sarah-ärenden som hanterats under 2018 rör alla vidtagna åtgärder förtydliganden av befintliga rutiner eller upprättande av nya.

Respektive verksamhetschef ansvarar för att de åtgärder som vidtas följs upp och att de får en bestående effekt.

Socialtjänstavdelningens stab följer löpande upp lex Sarah-utredningarna och vidtagna åtgärder och stöttar vid behov verksamheterna i arbetet för att säkerställa och upprätthålla god kvalitet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner redovisningen.